

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

TEY KLÓKU RÆÐAST DANSKT

Tað er eitt kent politiskt fyrbrigdi í Føroyum at troka burtur alt, ið danskt er. Vit hoyrdu mangan sjónarmið sum, at »ein vánalig føroysk bók er frægari enn ein góð dansk«. Slík sjónarmið boða frá undirlutakenslum – sum als ikki eru okkum ókendar í Føroyum. Ikki bara millum manna, men eisini millum fólk á hægstu rókum – og ikki minst í politikki.

Kanska ein sigur hjá hesi anti-donsku rørslu, at tey hava fingið danska málið trokað út úr miðnáms-skúlunum sum kravda lærugrein.

Útvarpið visti í gjár at siga, at hóast lærugreinin ikki er kravd, so hava 2/3 av næmingunum á studentaskúlunum og HF-skeiðunum valt sær

danskt sum lærugrein.

Verkætlanarleiðarin fegnaðist um stóru undirtøkuna, sum var júst so, sum hann hevði væntað og vónað. Ein studentaskúlalærari, sum er Phd í donskum, var meira ivandi og ávaraði skilgott um vandan við hesi gongd.

Bara tað at siga, at vit skulu javnseta lærugreinina danskt við spanskt og russiskt og enskt og onnur fremmandamál visir eina arrogansu – sum kanska hevur politiskar undirtónar. Vit kunnu skjótt semjast um, at trongdskygdir sambandsmenn hava skylduna av, at tað gekst so illa at vinna føroyskum tann sjálvsagda rætt, sum føroyskt eigur í føroyskum skúla. Tað er skeivt at siga, at danir

noktaðu – størsti trupulleikin var, at Sambandsflokkurin hevði buktina og báðar endarnar á Føroya Løgtingi ta mestu tíðina frá 1906 til 1938, tá danska stjórnin skar igjøgnum.

Men fyri tað nýtist okkum í dag ikki at hevna okkum inn á lærugreinina »dansk«. Hesa lærugrein, sum bæði í fólkaskúlanum og í miðnáms skúlunum hevur givið okkum mentanarligt, bókligt og samfelagsligt viðskygni.

Og so ikki minst tað, at vit við donskum hava málsligt samband við øll okkara grannalond – uttan Ísland, sum í sama trongskygni hevur strikað lærugreinina – og kennir sviðan.

Nú er tað av tilvild danskt, sum

er tað málið, vit hava lært. Dansk er málsliga brúgvinn hjá okkum til hini norðurlondini – og sum skilagóði studentaskúlalærarin segði – so er danskt

okkara mótvág ímóti enskum, sum vinnur á øllum málum.

Tað er eingin ivi um, at tað er ein skeiv kós, sum Mentamálaráðið hevur stungið út í kortið fyri føroyskan ungdom. Vit verða fátækari, tá færri duga danskt – og tað er politisk ignoransa at tengja hetta saman við, hvat fólk halda um stjórnarviðurskiptini millum Føroyar og Danmark.

Vit skulu styrka og menna undirvísingina í móðurmálinum. Men ikki hevna okkum á danskt-lærugreinina.

» Má danskt nú dvína fyri tjóðskaparligum trongskygni?

Kaffihúsið letur upp kondittarí

Vilmund Jacobsen

Kaffihúsið, sum húsast á Bryggjubakka 14, veksur nú um sítt virksemin við kondittaríi og í morgin, tá latið verður upp fyrstu ferð, fer Jens Marni Hansen at undirhalda

Lis Eklund í Niðristovu, sum eigur og rekur Kaffihúsið, hevur leigað seg inn í ein størri part av niðaru hæddini í bygninginum, sum Føroya Fiskimannafelag eigur.

– Tá vit lata henda nýggja partin upp í morgin við kondittaríi, verður gangandi millum kafeína og kondittarið.

Hon sigur, at í nýggju hølunum eru 30 nýggj sitipláss, og her hava vit okkara egna kondittarí.

– Vit hava fingið nógvar áheitanir um at selja heima-bakaðar køkur, og nú fara vit eisini at selja køkur út úr hús-inum, eitt nú veitslukøkur til brúðleyp, konfirmatióinir, barnadópar og annað.

Lis sigur, at talan er ikki um, at Kaffihúsið hevur bakari í orðsins rætta týðningi, sum fer at baka rugbreyð, wienarbreyð og slíkt.

– Men, vit hava ovn og alt, sum hoyrir til eitt kondittarí. Vit fara soleiðis eisini at gera

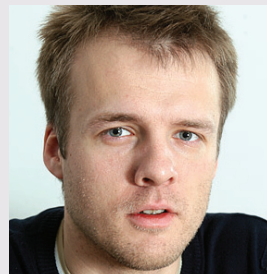
køkuna, sum gamla Kondittarið var so kent fyri, og her hava vit fingið uppskriftina frá Heina Restorff. Men, hetta verður bert ein av mongum, leggur hon aftrat.

Tá nýggja kondittarið hjá Kaffihúsinum letur upp í morgin klokkan 13, fer Jens Marni Hansen at undirhalda í tímanum millum klokkan 14 og 15.

– Opið verður í morgin til klokkan 18, og øll eru hjartaliga vælkomin at síggja kondittarið og nýggju og snotuligu hølini, sum nú eru partur av okkara virksemin, sigur Lis Eklund í Niðristovu.

» Føroyar sum Paria-statur

EDMUND JOENSEN
TÍÐARGREIN SÍÐA 19

» At lurta er at vaksa

THEODOR E. D. OLSEN
EYGAMÁLIÐ SÍÐA 18

Edmund dugir ikki at skriva...

Sjargongurin í kjakinum millum teir báðar føroysku fólkatingsmenninar er ikki altíð á so høgum stóði.

Tað gav at bíta í vikuni, tá Sjúrdur Skaale legði fram eina kanning, sum hann hevur latið gjørt um, hvussu nógvar danir vita um Føroyar.

Skjótur var Edmund við avtrekkjaranum og segði, at orsökkin til at danir vita so líta og so skeivt um Føroyar er miðvísa herferðin hjá Sjúrdi Skaale og øðrum fullveldispolitikarum. Teir hava altíð tosað um hesa neyðars vaskikonuna á Vesturbrúgv, sum má betala gildið í Føroyum.

Kanska heimføðisligt og heldur barnsligt – kann sigast, og tí fær Edmund aftur av grovfilunin frá Sjúrdi:

– Edmund skrivar ikki eitt einasta orð sjálvur, men rindar spindoktarum at skriva fyri seg. Soleiðis held-

ur Edmund hævdið oman fyri politisku vatnaskorpuna, sigur fólkatingsmaðurin hjá Javnaðarflokkinum.

– Eg havi so ofta biðið Edmund ansa eftir, hvat tað er, sum hann letur fólk skriva í sínum navni, tí hann kemur í heilum illa fyri av tí. Men tað hálpir ikki. Spindoktararnir skulu jú hava søna løn, so okkurt mugu teir gera, skrivar Sjúrdur Skaale sum kallar PR-mannin hjá Edmundi Joensen fyri stuðulspedagog.

Hinvegin sigur Edmund Joensen, at honum nýtist ongan stuðulspedagog fyri at forma sín politikk, og hann hevur onga trongd at spilla tey fittu starvsfólkini hjá Sjúrdi á Christiansborg út. Hann heldur, at Sjúrdur hevur latið gekkaskortin falla og er blivin óreiner.

– Jú, føroyskur politikkur í Danmark kann sanniliga vera á høgum stóði!

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Útgevartíð: Sp/f Sosialurin

Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstöðin
Avgreiðsla: mán - frí
kl. 08.00 - 16.00

Tíðindaleiðari
Jón Brian Hvidtfeldt
jonbrian@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo